

OWSICA

Owsica jest bardzo rozpowszechnionym schorzeniem u dzieci. Wywołują ją **owsiki** – białe robaki o długości 3-12 mm. Do zarażenia dochodzi na skutek połknięcia mikroskopijnej wielkości jaj owsika. W jelicie cienkim z jaj wylęgają się **larwy**, które po 2-4 tygodniach przekształcają się w **dojrzałe pasożyty**. Dorosłe owsiki bytują w końcowym odcinku jelita cienkiego i w jelicie grubym. Samce giną po zapłodnieniu samic, samice natomiast wędrują w pobliże otworu odbytowego. W czasie odpoczynku lub snu człowieka, składają jaja w fałdach odbytu. Jedna samica owsika składa średnio 10 000 jaj. Po 6-8 godzinach od momentu złożenia, **jaja** stają się **inwazyjne** (zdolne do zakażenia kolejnego żywiciela).

Pełzające w okolicy odbytu samice wywołują swędzenie. Dodatkowo potęgowane jest ono przez wydzielaną przez owsiki lepkać ciecz, ułatwiającą przyklejanie jaj do błony śluzowej i skóry. Swędzenie bywa tak dokuczliwe, że nie pozwala dziecku zasnąć lub budzi je w nocy. Drapanie okolicy odbytu powoduje, że jaja owsika dostają się pod paznokcie lub przyklejają się do skóry rąk. Za pośrednictwem rąk mogą być przeniesione bezpośrednio do ust, na produkty spożywcze lub różne przedmioty. Z okolicy odbytu zarażonego dziecka jaja mogą także trafić na bielizną osobistą, pościel, na powierzchnię urządzeń w łazience, ubikacji itp. W środowisku zewnętrznym (np. **w kurzu**) w temperaturze pokojowej jaja owsików nie tracą swoich właściwości zakaźnych przez **3-4 tygodnie**. Za pośrednictwem kurzu do zarażenia może dojść drogą inhalacyjną.

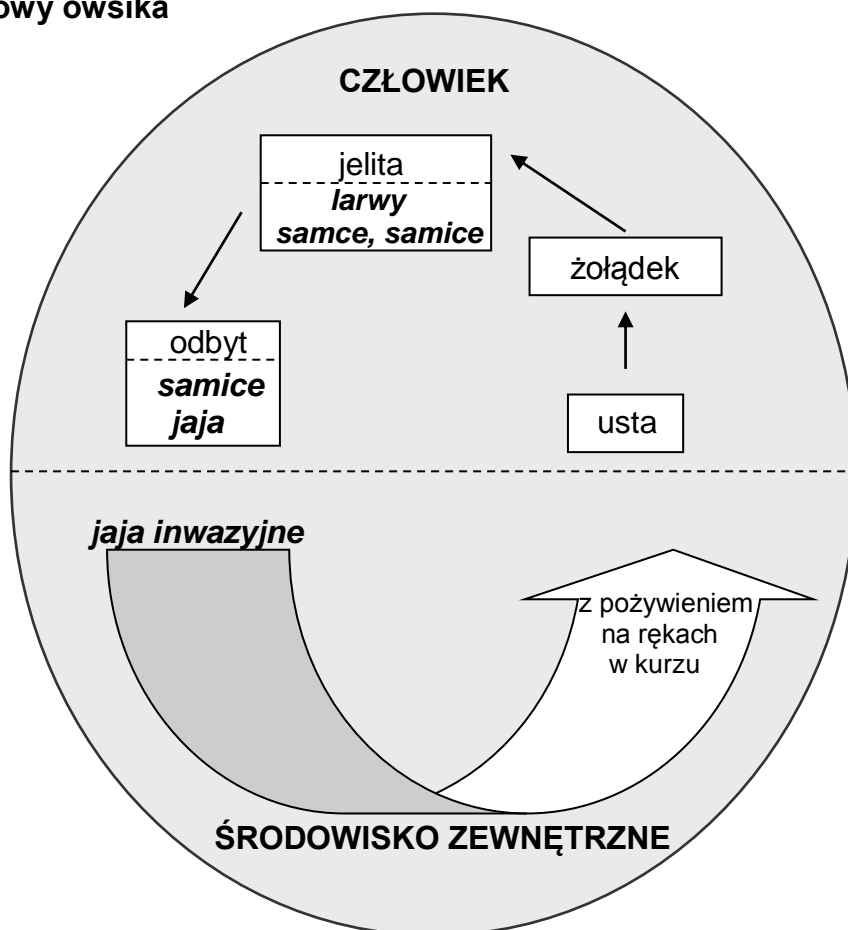
OBJAWY OWSICY

- utrata apetytu, bóle brzucha, nudności,
- luźne stolce, stany zapalne jelita grubego,
- pobudliwość, rozdrażnienie, zaburzenia snu,
- świąd okolicy odbytu, moczenie nocne,
- stany zapalne skóry – spowodowane drapaniem,
- świąd oraz stany zapalne sromu i pochwy – jeżeli w tych miejscach zostały złożone jaja,
- bóle głowy, ogólne poczucie zmęczenia.

Objawy owsicy mogą występować w różnym nasileniu. Zależy to od: intensywności zarażenia (liczby połkniętych jaj), czasu trwania inwazji pasożytów i wrażliwości osoby zarażonej. Dolegliwości mogą się nasilać wskutek ciągłego samozarażania się.

Przypuszcza się, że owsiki są przenosicielami pewnego gatunku pierwotniaków (Dientamoeba fragilis). Pierwotniaki te wywołują przewlekłe, utrzymujące się bóle brzucha, okresowe biegunki – czasem nawet z krwią i śluzem.

Rys. Cykl życiowy owsika



W przypadku stwierdzenia owsicy u dziecka, leczeniem farmakologicznym obejmuje się także **osoby z jego najbliższego otoczenia**.

Aby uniknąć zakażenia lub zapewnić skuteczność leczenia należy przestrzegać zasad higieny osobistej i higieny pomieszczeń:

- obcinać krótko i czyścić paznokcie,
- myć ręce po wyjściu z ubikacji, przed jedzeniem i przed przygotowywaniem posiłków,
- nie używać tego samego ręcznika wspólnie z innymi osobami; stosować 2 osobne ręczniki – jeden do rąk, drugi do reszty ciała,
- rano i wieczorem myć się pod natryskiem – szczególnie starannie obmywać okolice krocza i odbytu; umożliwia to usunięcie większości jaj złożonych przez owsiki,
- podmywać się po każdym wypróżnieniu,
- często zmieniać i prasować bielizną osobistą i pościelową (**wysoka temperatura niszczy jaja owsików**),
- utrzymywać w nienaganej czystości łazienkę i ubikację,
- dokładnie odkurzać pomieszczenia, myć zabawki.